

Preek Lucas 24:1-12 Pasen

Terwijl via het nieuws de berichten binnenkwamen vanuit Brussel over de aanslagen op het vliegveld en metrostation probeerde ik me afgelopen dinsdag voor te bereiden op deze Paaspreek. Pasen het feest van overwinning over de dood, terwijl in onze wereld mensen een zinloze dood sterven, omdat er gehersenspoelde jongeren rondlopen die denken dat ze een goede zaak dienen als zij zichzelf opblazen voor hun waanzinnige ideologie.

Wat moet je met die boodschap van Pasen als dergelijke aanslagen zelfs onze westerse samenleving naderen? Het komt zo dichtbij, de agressie van de fundamentalisten en de aanspoelende lichamen van de vluchtelingen.

En in deze wereld viert de kerk Pasen, u weet wel, dat clubje van mensen die nog geloven, volgens het onderzoek 'God in Nederland' nog maar 20 % van onze nederlandse bevolking. Tussen twee haakjes, ik las onlangs een geweldig artikel uit de Volkskrant (ja u hoort het goed) van religiejournalist Anton de Wit, waarin gesteld werd, dat dit erger is voor de 80 procent Nederlanders die zich trots buitenkerkelijk noemen dan voor God zelf. Maar dit terzijde.

Is dit niet meteen ook het aanstootgevende van Pasen, van geloof in Pasen? Geloof hechten aan het lege graf in een wereld waarin de dood nog altijd rondwaart. Is dat niet precies het moeilijke van Pasen? En is dat ook niet de reden dat zelfs de discipelen, die toch al verschillende keren uit de mond van Jezus te horen gekregen hadden dat de kruisiging en opstanding gingen plaatsvinden, toch niet geloofden wat de vrouwen kwamen vertellen? De discipelen op die bovenkamer zitten daar niet voor niets. De Romeinen zitten hen nog op de hielen. Het gewone leven, in al z'n gebrokenheid gaat gewoon door. Er zijn nog mensen ziek, er sterven nog mensen. Kijk, als God nu in eens definitief had ingegrepen, door alle doden terug te brengen, dan zouden de discipelen wel even verbaasd geweest zijn, maar daarna zou de verbazing zijn omgeslagen in uitbundige vreugde. Maar nu....de discipelen hoeven maar uit het raam te kijken en ze zien de Romeinen onder het raam door marcheren. De bezetter is nog volop actief. Niets dat wijst op een opstanding. En natuurlijk, ze hadden het wel meegemaakt met dat meisje van Jairus, en die zoon van die weduwe uit Naïn en niet te vergeten Lazarus, Jezus' vriend. Maar deze mensen zijn teruggekomen uit de dood. Teruggekomen in dit leven, dat is anders dan er dwars door heengaan. Jezus heeft als eerste – eersteling zegt Paulus in 1 Cor. 15 – als

eeuwiglevend mens in deze gebroken wereld rondgelopen. Maar ondertussen is de dood nog volop aanwezig en draait die wereld met al zijn ellende nog gewoon zijn rondjes.

Het is zondagmorgen, de sabbat met z'n voorgeschreven rust die wij nu wel 'stille zaterdag' noemen, is voorbij. In de vroege morgen gaat een groepje vrouwen naar het graf waar het lichaam van Jezus vlak voordat de sabbat aanbrak is neergelegd. Zij willen Jezus eer bewijzen door hun specerijen te voegen bij de overvloedige specerijen waarmee Jozef van Arimatea en Nicodemus het lichaam van Jezus al hadden gebalsemd (Joh.19:39). Het is nogal naïef van de vrouwen om naar het graf te gaan. Nooit zou het groepje vrouwen in staat zijn geweest die grote steen die de ingang van het graf afsluit weg te rollen. Maar bij het graf aangekomen, ontdekken ze dat de steen al is weggerold. Hebt u wel eens over de vraag nagedacht waarom die steen eigenlijk is weggerold? Is dat nu om Jezus eruit te laten of om de vrouwen en discipelen erin te laten? Je krijgt van Jezus toch sterk de indruk dat Hij in zijn vernieuwde opstandingslichaam niet kan tegengehouden worden door muren en deuren. Hij verschijnt zomaar te midden van zijn discipelen en ook lag Hij het ene moment bij de Emmaüsgangers aan tafel en was Hij het andere moment verdwenen. Zou die weggerolde steen niet vooral voor ons zijn? Als een symbool. Een teken van overwinning, als bewijs dat er een weg is dwars door de dood heen. Vandaar ook die engelen bij dat graf. Misschien moeten we wel heel even terug naar het begin van de mensengeschiedenis. Adam en Eva, hebben na hun rebellie tegen God te horen gekregen dat ze uit de hof van Eden moeten. De toegang tot de boom van het leven werd hen ontzegd. Voor de ingang van de hof staan engelen met zwaarden om ervoor te zorgen dat geen mens meer van de boom van het leven zal eten. Als zondige mensen van de boom des levens zouden eten, dan zouden zij voor altijd in hun zondige toestand blijven. En dat moest voorkomen worden. Want God wil z'n mensen niet prijsgeven. Hij gaat een nieuwe weg van verlossing banen uit die door kwaad aangetaste wereld. Het blijft niet zoals het is. De kop van de slang wordt vermorzeld door het zaad van de vrouw. En daarom moet de deur van het paradijs dicht. En zullen engelen daar de wacht houden. In die zin kun je zeggen dat het genade is dat die toegang ons is ontzegd.

Net als toen, zien we vandaag bij het lege graf ook weer engelen. Niet om de toegang tot het leven te ontzeggen, maar om de weg door de dood heen te wijzen.

“Waarom zoeken jullie de levende bij de doden. Hij is hier niet. Hij is uit de dood opgewekt”.

Jezus komst naar de wereld heeft alles anders gemaakt. Hij is dat zaad van de vrouw. Daar had God geen man bij nodig. Een jong, joods meisje werd zwanger door de Heilige Geest. En dit bijzondere kind is de meest bekende persoon ter wereld geworden. Al trad Jezus maar drie jaar in het openbaar op en kwam Hij nauwelijks over de grenzen van Israël heen.

Jezus was dakloos en werkloos. Huis en carrière vond hij niet belangrijk. Hij wilde liever mensen helpen.

Jezus deelde de algemene afschuw voor prostituees niet maar behandelde hen als mensen. Hij zag hun hart en keek niet naar hun maatschappelijke positie.

Jezus zei religieuze leiders de waarheid. Zij hadden van God en godsdienst een karikatuur gemaakt en niemand durfde daar wat van te zeggen.

Jezus hield van lekker eten en een goed glas wijn. Sterker nog: hij werd door zijn omgeving een veelvraat en een wijndrinker genoemd.

Jezus durfde in te gaan tegen de heersende politiek. Daar moest je lef voor hebben, want het Israël van die dagen was te vergelijken met Nederland tijdens de Duitse bezetting.

Heel bewust raakte Jezus mensen aan die infectieziekten hadden. Hij zou vandaag de dag met liefde een buddy voor aidspatiënten zijn geweest.

Jezus behandelde mannen en vrouwen als gelijken. In die dagen was een favoriet gebed van vooraanstaande rabbi's: 'Heer, dank u dat ik niet als vrouw geboren ben.'

Jezus vond kinderen even belangrijk als volwassenen. Van kinderen kun je heel wat leren, zei Hij.

Jezus vond het welzijn van mensen belangrijker dan religieuze verplichtingen. Je moet geen slaaf worden van regels, zei Hij.

De indruk die Jezus achterliet en de Boodschap die Hij verkondigde heeft miljoenen mensen op de knieën gebracht. En vandaag laten deze beide engelen aan een groepje vrouwen horen dat de climax van dat bijzondere leven een leeg graf is. Het feit dat Jezus als eersteling door de dood is heengegaan maakt alles anders! Ook al leven wij nog in een wereld waar de dood nog niet is uitgewoed. Hij is de eerste en Hij is het levend bewijs dat de rest volgt!

De vrouwen gaan met het nieuws naar de elf discipelen. Dat is nu weer typisch Jezus. Bij zijn geboorte koos hij voor een stelletje herders als getuigen en nu voor een stelletje vrouwen. Voor zowel de herders als de vrouwen gold dat ze niet eens mochten getuigen in een rechtzaak. Ik zei net al dat een Farizees gebed uit de tijd bekend is waarin de bidder dankt dat hij niet als vrouw geboren is. Maar Jezus durft het aan. Net zo goed als Hij de boodschap van redding voor de hele wereld durft toe te vertrouwen aan een stelletje vissers. Hij laat een paar vrouwen getuigen van het lege graf. De discipelen reageren vol ongeloof. Vrouwepraat, geklets.....jullie zien ze vliegen. Wat een stelletje ongelovigen. Hier zie je dat niet alleen Thomas een ongelovige twijfelaar was, maar dat de andere discipelen er zelf ook geen geloof aan hechtten. Geen van allen? Nou.....er is één die in de benen springt. Petrus. Hij rent naar het graf. Petrus, juist hij. De afgelopen dagen waren voor hem een achtbaan van emoties geweest. Hij heeft wat afgejankt! Nooit zal hij die blik vergeten van Jezus toen de haan kraaidedie ogen vol liefde.....zelfs nadat Petrus vloekte: “ik ken die Man niet!”

Hoevaak had Petrus al wel niet een modderfiguur geslagen. Eerst op water lopen en later in twijfel wegzinken. Eerst een prachtige belijdenis uitspreken. “U bent de Christus” en even later een satan – een tegenstander – genoemd worden. Eerst ooggetuige zijn van Jezus’ heerlijkheid toen Mozes en Elia verschenen en even later met een onzinnig voorstel komen om tenten te bouwen. Eerst de voetwassing weigeren en daarna helemaal gewassen willen worden. Die Petrus, de man van grote successen en grote blunders, rent nu met een bonkend hart naar het graf waar Jezus lag. En daar zag hij niet alleen wat de vrouwen zagen, een weggerolde steen. Hij zag ook de linnen doeken. Een weggerolde steen kan nog de indruk wekken dat Jezus’ lichaam is weggehaald, maar die doeken, die gedrenkt in een balsem van mirre en aloë om Jezus’ lichaam hebben geplakt gezeten geven een totaal andere beeld. Het lichaam is uit die doeken gehaald. De banden van de dood, zijn losgemaakt. Petrus is verwonderd....

En daar zal het niet bij blijven. Want later, als de Emmaüsgangers Jezus in levende lijve hebben ontmoet en na dit wonderlijke gebeuren bij de discipelen verschijnen krijgen ze van de discipelen te horen dat Jezus werkelijk is opgestaan en aan Simon Petrus is verschenen. Over die verschijning van Jezus aan Petrus is verder niets bekend, maar hier in Lukas 24:34 wordt er melding van gemaakt en ook in 1 Cor.

15:5 staat dat Jezus eerst aan Kefas (dat is Petrus) en daarna aan de discipelen is verschenen. Deze ontmoeting tussen Petrus en Jezus zal ongetwijfeld zeer indringend geweest zijn. Ook daar zien we weer dat mooie, dat Jezus Petrus niet heeft afgeschreven, maar dat Hij hem weer opzoekt. Jezus die Petrus bij de verloochening zo indringend aankeek, zoekt Petrus weer op. Petrus de tuimelaar, Petrus de man van uitersten, wordt opgezocht door Jezus, de Opgestane, de grote Overwinnaar, zelf. Ongetwijfeld zal deze ontmoeting een onuitwisbare indruk hebben gemaakt op Petrus. De verwondering bij het zien van de doeken is omgeslagen in één grote zekerheid. Jezus leeft echt. Hij is echt opgestaan. Hij heeft de dood verslagen. En broeders en zusters, dat maakt echt alles anders. Die zekerheid heeft Petrus de moed gegeven om op de Pinksterdag tevoorschijn te komen vanaf die bovenkamer en te preken, midden in Jeruzalem, de stad waar de gevangenneming, de marteling en de kruisiging van Jezus heeft plaatsgevonden. En wat was zijn boodschap: Jezus die jullie gekruisigd hebben, is opgestaan uit de dood, naar de hemel gegaan en heeft Zijn Geest uitgestort. Petrus hield een zogenaamde 'christocentrische' preek. Een preek waarin het alleen om Jezus' kruisdood en Zijn opstanding draait. Dat is het Evangelie. God heeft in Christus verzoening tot stand gebracht. *God heeft Hem die de zonde niet kende voor ons één gemaakt met de zonde, zodat wij door Hem rechtvaardig voor God konden worden (2 Cor.5:21).* Korter en krachtiger kun je de betekenis van Goede Vrijdag en Pasen niet samenvatten. Luther noemde het de vrolijke ruil. Hij mijn zonde, Ik zijn rechtvaardigheid.

Op die dag dat Petrus preekte kwamen 3000 hoofdzakelijk Joodse mensen tot geloof in Jezus Christus. Zij vormden de eerstelingen van een nieuwe gemeenschap, de gemeente van Jezus Christus. De tempel waar Hij woont door middel van Zijn Geest. Deze ondertrouwde bruid de Gemeente is voor altijd verbonden aan Jezus de Bruidegom en leeft in afwachting van komende de bruiloft. Zoals Jezus ooit als voorproefje Lazarus tevoorschijn riep uit het graf, zo zal Hij zijn bruid tevoorschijn roepen. Hij zal ons weten te vinden. Dat is wat Jezus mogelijk heeft gemaakt op die Paasmorgen. Hij baande een weg dwars door de dood heen naar het Leven. Wij mogen nu al delen in dat nieuwe leven.

Zoals de discipelen leefden in een land waar de Romeinen nog altijd de bezettende macht vormde, en er wereldwijd nog nauwelijks iets te zien is van de bevrijding van de dood, zo leven wij dat ook.

De dood gaat ook ons niet voorbij. Ook christenen worden vervolgd en sterven soms als martelaar. Ook christenen worden geconfronteerd met ziekte, de kans dat nu in Brussel christenen zijn omgekomen bij de zoveelste aanslag is aannemelijk. Maar toch, zegt Paulus, maakt het dag en nacht verschil hoe wij sterven. Wie gelovig sterft, hoeft niet zonder hoop te zijn. Want als wij geloven dat Jezus is gestorven en opgestaan, moeten wij ook geloven dat God door Jezus de doden naar zich toe zal leiden, samen met Jezus zelf. (1 Tess.4:15 ev.) Als de bazuin klinkt zal de Heer verschijnen, eerst zullen de doden die Christus toebehoren opstaan en dan zullen zij die nog in leven zijn samen met hen de Heer tegemoet gaan in de lucht. Bruidegom en bruid zullen vanaf dat moment voor altijd samen zijn. Daar mogen gelovigen elkaar mee troosten, zegt Paulus. En laten we dat op deze Paasmorgen dan ook maar tegen elkaar zeggen, broeders en zusters. Jezus is opgestaan. De dood is verslagen. We zullen Hem zien zoals Hij is. Samen met allen die in Hem gestorven zijn.

Broeders en zusters, dat is de Boodschap van Pasen. De weg naar het leven die zo potdicht leek te zitten is opengeboken. De heilige God, die zo onbereikbaar leek geworden, heeft zelf ingegrepen. Dat is niet in een mensenhart opgekomen, maar in de hemel bedacht. Die boodschap mag houvast bieden, ook in onze tijd, als we geconfronteerd worden met dood en verderf. En natuurlijk, we zullen er alles aan moeten doen om dat dood en verderf tegen te gaan. Maar als we niet inzien dat echte bevrijding een bevrijding van ons zondige ik moet zijn, zal het blijven bij lapmiddelen. Onze westerse, humanistische, tolerante beschaving is te optimistisch over het mensenhart. Het is hoogmoed als we denken dat de vreedzame samenleving aanbreekt als iedereen zich maar conformeert aan ons gedachtengoed. Want onze samenleving is ziek, ziek van begeerte, ziek van het idee dat de economie moet groeien, ziek van het idee dat seks los gezien mag worden van liefde en trouw, ziek van het idee dat kinderen met down niet een waardevol leven kunnen hebben. Ziek van het idee dat onze manier van leven 'beschaafd' heet. Ziek van de gedachte dat wij ons afval in de oceaan of in Africa kunnen dumpen. Ziek van het idee dat we alles wat de reclame laat zien ook werkelijk nodig hebben.

We raken de controle kwijt. We moeten verlost worden. Ik kan het niet anders zien. Er is een verlossing van binnenuit nodig. Een verlossing waarin alleen Jezus kan voorzien. Hij pakte de oorzaak van het kwaad bij de wortel aan. In drie uren van diepe duisternis, waarin Hij in zijn lijf de Godverlatenheid tot op het bot heeft moeten voelen rekende Hij af met al onze tekorten. Hij nam het mee de dood in, om daarna als glorieuze Overwinnaar er weer uit tevoorschijn te komen.

Goddank....het is Pasen geweest. Jezus leeft! Halleluja. AMEN

Maart 2016
G.P. Hartkamp
Wapenveld